

## OPAKOVANIE NA 1. MALÝ TEST – Základy práva

1. Charakterizujte myšlienkové zdroje európskej právnej kultúry a vplyv rímskeho práva na vývoj právneho systému.
2. Vysvetlite pojem opravné prostriedky v práve, pokúste sa ich rozdeliť a vyjadrite svoj postoj k nezávislosti súdnictva.
3. Popíšte štátne (ústavné) právo, správne právo.
4. Opíšte základné generácie ľudských práv a slobôd a ku každej generácii priradte aspoň dve práva.
5. Čo je právo a čím sa odlišuje od ostatných normatívnych systémov, porovnajte to s náboženstvom, etikou a estetikou.
6. Charakterizujte právny štát, popíšte jeho základné zákonitosti.
7. Nájdite rozdiel medzi prirodzeným, ľudským a občianskym právom.
8. Porovnajte medzinárodné a vnútroštátne prostriedky ochrany ľudských práv.
9. Charakterizujte trestné a pracovné právo.
10. Uvedte tri príklady zo života, ktoré môžeme pomenovať trestnými činmi.
11. Vysvetlite rozdiel medzi deliktuálnou spôsobilosťou, právnou subjektivitou a svojprávnosťou.
12. Vymenujte sústavu súdov SR a vysvetlite postavenie Ústavného súdu SR v sústave súdov SR. Zdôvodnite jeho postavenie.
13. Porozmýšľajte, ktoré z nasledujúcich konaní sú trestné činy a svoj výber zdôvodnite:  
A, Martin je priekupníkom kokaínu, matka ho v tom podporuje a profituje z toho.  
B, Ivan jazdí bez prilby na motorke.  
C, Viera ukradne peňaženku, v ktorej bolo 10000 korún.  
D, Sused odrezal susedovi konár, ktorý prečnieval do jeho záhrady.
14. Uvedte príklady zo spoločnosti, v ktorých ide o porušenie občianskoprávných vzťahov, ktoré sú dané občianskym právom.
15. K vypísaným odvetviám práva priradte podľa správnosti nasledujúce skutočnosti:  
- osvojenie dieťaťa, ochrana spotrebiteľa, dedenie, štátna správa verejných vecí, politický systém štátu, nemocenské zabezpečenie, nutná obrana, vražda –  
Odvetvia: pracovné, ústavné, trestné, občianske, právo sociálneho zabezpečenia, správne právo;
16. Charakterizujte občianske právo a vypíšte základné typy sankcií v občianskom práve.
17. Zdôvodnite podľa vlastného uváženia potrebu práva v spoločnosti.
18. Práva v ústave sú vždy spojené s povinnosťami. Možno povedať, že ide o „spojené nádoby“ občianskych práv a povinností. Uvedte k povinnostiam práva zaručené Ústavou SR a k právam povinnosti, ktoré z nich vyplývajú.  

POVINNOSŤ	PRÁVO
Zapísať dieťa do školy po dosiahnutí 6 roku .	.....
Doručiť korešpondenciu určenú na meno neotvorenú.	.....
.....	právo na zdravie
Neposmievať sa žiadnym náboženským úkonom.	.....
.....	právo voliť
.....	právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti
19. Vysvetlite nasledujúcu vetu: „Ľudské práva sú neodňateľné, univerzálne a nepremlčateľné.”
20. Zarádte nasledujúce práva do generácií ľudských práv:  
a, právo na osobnú slobodu  
b, právo na život v mieri  
c, právo na prácu  
d, právo na vzdelanie

21. Usporiadajte právne predpisy podľa právnej sily od najslabších po najsilnejšie: vládne nariadenia, ústavné zákony, všeobecne záväzné vyhlášky, ústava, zákony. a vysvetlite, čo je právna sila.
22. Vymenujte 4 práva detí a dokument, v ktorom ich nájdeme zakotvené.
23. Pokúste sa vysvetliť rozdiel medzi trestným právom hmotným a trestným právom procesným.
24. Vysvetlite rozdiel medzi úmyselným trestným činom a trestným činom spáchaným z nedbanlivosti.
25. Popíšte základné kroky pri reklamácií tovaru.
26. Čím sú známe z pohľadu práva nasledujúce roky: 1789,10.12.1948,1.9.1992, 1959
27. “Petičné právo sa zaručuje. Každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami.” (Ústava SR Čl.27)  
Uved'te, v akých prípadoch si nemožno petičné právo uplatniť.
28. Navrhните zákon SR a popíšte legislatívny proces jeho schvaľovania.

- zopakovať tematický celok Základy práva, pridržovať sa pri tom poznámok, učebnice Základy práva (zelená knižka), prac. listu z Ľudských práv